

ที่ กส 1107/ว. 17

กรมส่งเสริมสหกรณ์

24 เมษายน 2523

เรื่อง คำแนะนำของนายทะเบียนสหกรณ์ เรื่องการรวบรวมอ้อยของสหกรณ์

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย คำแนะนำของนายทะเบียนสหกรณ์ เรื่องการรวบรวมอ้อยของสหกรณ์

ด้วยนายทะเบียนสหกรณ์ได้พิจารณาเห็นว่า ขณะนี้ ได้มีสหกรณ์การเกษตรและสหกรณ์นิคมที่เป็นสมาชิกของชุมนุมสหกรณ์การเกษตรชาวไร่อ้อย จำกัด จำนวน 37 สหกรณ์ ได้ทำการรวบรวมอ้อยจากสมาชิกส่งขายโรงงานน้ำตาลเป็นผลดีแก่สมาชิกในการขายผลผลิตของตนโดยไม่ต้องผ่านคนกลางทำให้ได้รับความยุติธรรมยิ่งขึ้น แต่โดยที่ยังไม่มีคำแนะนำให้สหกรณ์ใช้เป็นแนวทางปฏิบัติงานการรวบรวมอ้อยไว้ จะเป็นที่ทำให้เกิดความเสียหายแก่สหกรณ์และสมาชิกได้ นายทะเบียนสหกรณ์จึงเห็นสมควรให้คำแนะนำเกี่ยวกับเรื่องการรวบรวมอ้อยของสหกรณ์ขึ้น เพื่อให้สหกรณ์ที่ทำการรวบรวมอ้อยได้ถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

ฉะนั้น จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และโปรดแจ้งให้สหกรณ์จังหวัดและหัวหน้าหน่วยสหกรณ์นิคมแนะนำให้สหกรณ์ในการส่งเสริมที่ทำการรวบรวมอ้อยส่งขายโรงงานน้ำตาลอยู่ถือใช้คำแนะนำเรื่องการรวบรวมอ้อยที่ได้กำหนดขึ้นนี้ ตั้งแต่ปีการผลิตอ้อยประจำปี 2523/24 เป็นต้นไป

อนึ่ง สำหรับเงินทดรองค่าอ้อย (เงินเกี่ยว) ที่สหกรณ์ได้รับไปจากโรงงานน้ำตาล และได้จ่ายให้สมาชิกรับไปก่อนคำแนะนำนี้ ให้สหกรณ์จังหวัด หัวหน้าหน่วยสหกรณ์นิคม และสหกรณ์อำเภอดูแลการใช้จ่ายเงินดังกล่าวอย่างใกล้ชิด อย่าให้เกิดความเสียหายขึ้นได้เป็นอันขาด และให้รายงานผลการรับจ่ายเงินทดรองค่าอ้อย (เงินเกี่ยว) ตามคำแนะนำที่ได้กำหนดไว้

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) **ประวัติ จาติกวณิช**

รองนายทะเบียนของสหกรณ์ รักษาราชการแทน

นายทะเบียนสหกรณ์

กองสหกรณ์การเกษตร

โทร. 281816

คำแนะนำของนายทะเบียนสหกรณ์
เรื่อง การรวบรวมอ้อยของสหกรณ์ ฉบับที่ 1
พ. ศ. 2523

เพื่อให้การดำเนินธุรกิจการรวบรวมอ้อยของสหกรณ์เป็นไปโดยเหมาะสมและเป็นแนวเดียวกัน นายทะเบียนสหกรณ์จึงออกคำแนะนำเกี่ยวกับการรวบรวมอ้อยของสหกรณ์การรับจ่ายเงินทรงค่าอ้อย (เงินเกี่ยว) และเงินค่าขายอ้อยที่สหกรณ์รับมาจากโรงงานน้ำตาล และการลงบัญชีไว้ เพื่อสหกรณ์การเกษตร และสหกรณ์นิคมถือปฏิบัติต่อไป

หมวด 1
บททั่วไป

ข้อ 1. ในคำแนะนำนี้

“สมาชิก” หมายความว่า สมาชิกสหกรณ์การเกษตร หรือสหกรณ์นิคม

“สหกรณ์” หมายความว่า สหกรณ์การเกษตรหรือสหกรณ์นิคมที่ทำการรวบรวมอ้อยจากสมาชิกส่งขายโรงงานน้ำตาล

“ชุมนุมสหกรณ์อ้อย” หมายความว่า ชุมชุมสหกรณ์การเกษตรชาวไร่อ้อย จำกัด

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์การเกษตร หรือสหกรณ์นิคมที่ดำเนินธุรกิจการรวบรวมอ้อยจากสมาชิกส่งขายโรงงานน้ำตาล

“โรงงาน” หมายความว่า โรงงานน้ำตาล

“เงินทรงค่า” หมายความว่า เงินทรงค่าจ่ายค่าอ้อย (เงินเกี่ยว) ที่โรงงานจ่ายล่วงหน้าให้แก่สหกรณ์

หมวดที่ 2
การรวบรวมอ้อย

ข้อ 2. ในการรวบรวมอ้อยให้สหกรณ์ใช้วิธีเป็นตัวแทนจำหน่าย

ข้อ 3 ให้สหกรณ์ทำการสำรวจการปลูกอ้อยของสมาชิกในต้นฤดูการผลิตของทุกปี เพื่อให้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับการผลิตและความต้องการของสมาชิกตามแบบหมายเลข 1

ข้อ 4 ให้สหกรณ์กำหนดแผนการดำเนินธุรกิจ เกี่ยวกับการรวบรวมอ้อยในแต่ละปีโดยใช้ข้อมูลจากการสำรวจตามข้อ 3

ข้อ 5 ให้สหกรณ์กำหนดอัตราค่าบริการรวบรวมอ้อย (ค่าหัวตัน) ที่จะเรียกเก็บมาจากสมาชิกในแต่ละปีได้ตามที่เห็นสมควร รวมทั้งให้กำหนดค่าตอบแทนแก่หัวหน้ากลุ่มรวบรวมอ้อยเป็นรายตันอ้อยได้ด้วย (ภายในจังหวัดเดียวกันควรกำหนดอัตราค่าบริการและค่าตอบแทนไว้ในอัตราเดียวกัน)

ข้อ 6. สมาชิกรายได้ประสงค์จะมอบอ้อยให้สหกรณ์ขายแทน ให้สหกรณ์จัดให้สมาชิกเหล่านั้นทำสัญญามอบอ้อยให้สหกรณ์ไว้เป็นหลักฐานตามแบบหมายเลข 2 และให้บันทึกรายละเอียดการปลูกอ้อยแบบทำสัญญามอบอ้อยสดแบบหมายเลข 3

ข้อ 7. การที่สหกรณ์จะซื้อขายอ้อยและรับเงินทดรองจากโรงงานใด จำนวนเท่าใดให้ได้รับความเห็นชอบจากสหกรณ์อำเภอ หรือหัวหน้าหน่วย แล้วให้ส่งเรื่องการทำโควต้าอ้อยและการรับเงินทดรองตามแบบหมายเลข 4 ให้ชุมนุมสหกรณ์อ้อยพิจารณาจัดสรรโควต้าอ้อยและค้ำประกันเงินทดรองให้และให้ส่งสำเนาการขอทำโควต้าอ้อยและการรับเงินทดรองให้สหกรณ์จังหวัด และกองสหกรณ์การเกษตรหรือกองสหกรณ์นิคมทราบด้วย

ข้อ 8. ให้ชุมนุมสหกรณ์อ้อย พิจารณาจัดสรรโควต้าอ้อยที่สหกรณ์เสนอมาโดยเร็ว ในการจัดสรรพึงพิจารณาให้สหกรณ์ส่งอ้อยกับโรงงานที่อยู่ใกล้เคียงที่สุด

ข้อ 9. เมื่อชุมนุมสหกรณ์อ้อยจัดสรรโควต้าอ้อยให้แก่สหกรณ์แล้ว ให้คณะกรรมการมอบหมายให้กรรมการรวม 2 คน เป็นผู้แทนสหกรณ์ไปทำสัญญาซื้อขายอ้อยกับโรงงาน โดยให้สหกรณ์อำเภอหรือสหกรณ์จังหวัดหรือหัวหน้าหน่วย หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้ดูแลการทำสัญญาของสหกรณ์ให้ถูกต้องและเป็นไปด้วยความเรียบร้อย

ข้อ 10. เพื่อให้การรวบรวมอ้อยของสหกรณ์เป็นไปในแนวทางที่ถูกต้อง ให้สหกรณ์ปฏิบัติดังนี้

10.1 ให้คณะกรรมการแต่งตั้ง อนุกรรมการรวบรวมอ้อยมีจำนวนไม่น้อยกว่า 3 คน ประกอบด้วยกรรมการคนหนึ่งหรือหลายคนร่วมกับผู้จัดการหรือผู้ทำหน้าที่ผู้จัดการรับผิดชอบเกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจการรวบรวมอ้อยในสหกรณ์

ให้คณะกรรมการมอบหมายให้คณะอนุกรรมการรวบรวมอ้อยมีอำนาจและหน้าที่พิจารณาวินิจฉัยปัญหาทั้งปวงที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับการรวบรวมอ้อยของสหกรณ์ รวมทั้งสำรวจจำนวนอ้อยการวางแผนดำเนินงานรวบรวมอ้อย การติดต่อประสานงานกับโรงงานชุมนุมสหกรณ์อ้อยและร่วมมือประสานงานกับหัวหน้ากลุ่มรวบรวมอ้อย

ให้คณะอนุกรรมการรวบรวมอ้อยอยู่ในตำแหน่งคราวละหนึ่งปี แต่คณะกรรมการอาจถอดถอนคณะอนุกรรมการรวบรวมอ้อยทั้งคณะหรือหลายคน หรือถอนอำนาจซึ่งได้มอบไว้ทั้งหมดหรือบางส่วนเมื่อใดก็ได้ตามที่เห็นสมควร

10.2 ให้คณะกรรมการจัดแบ่งกลุ่มการรวบรวมอ้อยออกเป็นกลุ่ม ๆ ตามความเหมาะสม หากสมาชิกกลุ่มใดทำการปลูกอ้อยเป็นส่วนใหญ่อาจใช้กลุ่มสมาชิกที่มีอยู่เดิมนั้นก็ได้ ในกรณีกลุ่มใดมีสมาชิกปลูกอ้อยน้อย ก็อาจให้สมาชิกรวมกับกลุ่มปลูกอ้อยอื่นซึ่งอยู่ใกล้เคียงกัน

ให้สมาชิกในกลุ่มเลือกตั้งหัวหน้ากลุ่มคนหนึ่ง (ควรเลือกจากผู้มีความรู้ความชำนาญในการทำธุรกิจเกี่ยวกับอ้อย) จะมีผู้ช่วยหัวหน้ากลุ่มกี่คนก็ได้ตามความจำเป็นให้คณะกรรมการมอบอำนาจและหน้าที่ในการดำเนินการรวบรวมอ้อย เช่น การวางแผนตัดอ้อย การสั่งตัดอ้อย การจัดหาหนัชนส่งอ้อย และอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการรวบรวมอ้อย ให้แก่หัวหน้ากลุ่มรวบรวมอ้อยดำเนินการภายในกลุ่มของตน

10.3 ก่อนที่โรงงานจะเปิดหีบอ้อยประจำปีให้คณะกรรมการประชุมหัวหน้ากลุ่มรวบรวมอ้อยของสหกรณ์ทั้งหมด พิจารณาวางแผนและซักซ้อมวิธีปฏิบัติงานของแต่ละกลุ่มให้เป็นที่เรียบร้อยแล้ว

10.4 ให้หัวหน้ากลุ่มรวบรวมอ้อยรายงานผลการรวบรวมอ้อยภายในกลุ่มรับผิดชอบของตน ให้คณะกรรมการทราบ หากปรากฏว่ากลุ่มรวบรวมอ้อยกลุ่มใดส่งอ้อยในงวดที่ผ่านมาได้ต่ำกว่าเป้าหมาย ให้คณะกรรมการ และหัวหน้ากลุ่มรวบรวมอ้อยนั้นรับพิจารณาสาเหตุแล้วแก้ไขทันที

10.5 ให้คณะกรรมการรายงานผลการดำเนินงานการรวบรวมอ้อยให้คณะกรรมการทราบ ในการประชุมประจำเดือน

ในกรณีสหกรณ์เป็นผู้จัดหาหนัชนส่งอ้อยเข้าโรงงาน ให้สหกรณ์ทำสัญญาว่าจ้างรถบรรทุกอ้อย ตามแบบหมายเลข 5

หมวด 3

การรับจ่ายเงินทอรอง

ข้อ 11. เงินทอรองที่สหกรณ์รับมาจากโรงงานให้สหกรณ์นำไปใช้เพื่อส่งเสริมการปลูก การรวบรวมอ้อย ตามวัตถุประสงค์ของโรงงานและสหกรณ์เป็นผู้รับผิดชอบเงินนั้นและให้คณะกรรมการมอบหมายให้กรรมการรวม 2 คน เป็นผู้แทนสหกรณ์ในการรับเงินทอรองจากโรงงานโดยแจ้งให้โรงงานทราบเป็นลายลักษณ์อักษร ทั้งต้องได้รับการรับรองจากสหกรณ์อำเภอหรือหัวหน้าหน่วยด้วย

ข้อ 12. กรณีโรงงานจ่ายเงินทอรองให้เป็นเงินสด หากสหกรณ์ยังมีได้จ่ายเงินทอรองในวันนั้นให้นำฝากธนาคารที่สหกรณ์ฝากเงินอยู่ทันที หากนำฝากไม่ทันวันนั้นให้ฝากวันรุ่งขึ้น หรือวันแรกเปิดทำการธนาคาร

ข้อ 13. กรณีโรงงานจ่ายเงินทอรองเป็นเช็คล่วงหน้า ให้สหกรณ์เป็นผู้ลดเช็คแก่ชุมนุมสหกรณ์อ้อยหรือธนาคารพาณิชย์ แล้วให้นำเงินที่รับนั้นส่งฝากธนาคารเช่นเดียวกันกับที่ปฏิบัติตามข้อ 12 ค่าส่วนลดการขายเช็คสหกรณ์เป็นผู้จ่าย

ข้อ 14. ให้คณะกรรมการพิจารณาจ่ายเงินทอรองแก่สมาชิกแต่ละรายได้ไม่เกินร้อยละ 20 ของราคาประเมินอ้อยเฉพาะส่วนที่สมาชิกได้ทำสัญญามอบอ้อยให้สหกรณ์ขายแทนไว้แล้ว แต่ไม่เกินหนึ่งแสนบาท

14.1 กรณีเงินทอรองไม่เกินสี่หมื่นบาท ให้สมาชิกใช้ผลิตผลอ้อยเป็นหลักประกันและให้สมาชิกภายในกลุ่มรวบรวมอ้อยเดียวกัน ที่ได้ทำสัญญามอบอ้อยให้สหกรณ์ไว้แล้วจำนวน 2 คน เป็นผู้ค้ำประกันด้วยตามแบบหมายเลข 6

14.2 กรณีเงินทอรองเกินกว่าสี่หมื่นบาท แต่ไม่เกินหนึ่งแสนบาท ให้สมาชิกนำที่ดิน ที่ปลอดจำนอง จำนองเป็นหลักประกันต่อสหกรณ์ ที่ดินดังกล่าวจะต้องมีราคาตลาดตามที่สหกรณ์ประเมิน ไม่น้อยกว่าสองเท่าของจำนวนเงินทอรองที่สมาชิกจะรับ

การจ่ายเงินทอรองให้สหกรณ์จัดให้สมาชิกทำสัญญารับเงินทอรองตามบันทึกรายละเอียดการรับเงินทอรองแบบหมายเลข 7

การประเมินราคาอ้อยให้คำนวณราคาตามที่รัฐบาลกำหนด หากยังไม่มีกำหนดราคาในวันจ่ายเงินทอรอง ให้คณะกรรมการคาดคะเนราคาต่อหน่วยล่วงหน้าตามราคาตลาดไว้

จำนวนเงินทอรองสูงสุดตามข้อนี้ คณะกรรมการอาจกำหนดจำนวนขั้นสูงให้ต่ำกว่าที่กำหนดนี้ได้

ข้อ 15. ให้สมาชิกผู้รับเงินทอรองจ่ายดอกเบี้ยเงินทอรองให้แก่สหกรณ์ในอัตราเดียวกับที่สหกรณ์ขายลดเช็คแก่ชุมนุมสหกรณ์อ้อย หรือธนาคารพาณิชย์

ให้คณะกรรมการกำหนดวิธีการหักเงินค่าอ้อย เพื่อชำระเงินทอรองตามงวดที่สมาชิกส่งอ้อยได้เป็นรายงวดการส่งอ้อย

ข้อ 16. ให้คณะกรรมการกำหนดวงเงินสูงสุดซึ่งคณะอนุกรรมการมีอำนาจอนุมัติจ่ายแก่ผู้ที่สหกรณ์ตกลงว่าจ้างไว้เพื่อการรวบรวมอ้อยได้ การอนุมัติการจ่ายเงินแต่ละคราวของคณะอนุกรรมการดังกล่าว ให้ได้รับความเห็นชอบจากสหกรณ์อำเภอ หรือหัวหน้าหน่วยก่อน

ข้อ 17. ในกรณีที่สมาชิกผิดสัญญาซื้อขายอ้อย การผิดสัญญานั้นไม่ทำให้สหกรณ์ได้รับความเสียหายทางการเงิน สหกรณ์อาจกล่าวตักเตือนหรือตัดสิทธิความช่วยเหลือแก่สมาชิกที่ปฏิบัติผิดสัญญา

ในกรณีที่สมาชิกกระทำผิดสัญญาซื้อขายอ้อย เป็นเหตุให้สหกรณ์ได้รับความเสียหายทางการเงิน ให้สหกรณ์ตัดสิทธิความช่วยเหลือแก่สมาชิกที่ปฏิบัติผิดสัญญาทันที และให้คณะกรรมการประชุมพิจารณาแก้ไขโดยเร็ว หากจำเป็นให้ดำเนินคดีตามกฎหมาย

หมวด 4

การรับจ่ายเงินค่าขายอ้อย และการลงบัญชี

ข้อ 18. ราคาอ้อยที่สหกรณ์จ่ายให้สมาชิก ให้ถือราคาที่โรงงานจ่ายให้สหกรณ์หักด้วยค่าบริการที่สหกรณ์คิดเอาจากผู้มอบอ้อยที่จ่ายให้สมาชิก

ข้อ 19. เมื่อสหกรณ์ได้รับเงินค่าขายอ้อยจากโรงงานแล้ว ให้สหกรณ์จ่ายเงินค่าอ้อยให้แก่สมาชิกผู้มอบอ้อย ดังนี้

19.1 กรณีที่โรงงานจ่ายค่าอ้อยแก่สหกรณ์เป็นเงินสดเต็มจำนวน ให้สหกรณ์จ่ายเงินค่าอ้อยแก่สมาชิกที่ส่งมอบอ้อยงวดนั้นเต็มจำนวน หักด้วยค่าบริการที่สหกรณ์ได้กำหนดไว้และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่สหกรณ์ได้จ่ายแทนสมาชิก

19.2 กรณีโรงงานจ่ายเงินค่าขายอ้อยเป็นเงินสดส่วนหนึ่ง และเป็นเช็คล่วงหน้าอีกส่วนหนึ่ง ให้สหกรณ์จ่ายเงินค่าอ้อยเป็นเงินสดส่วนหนึ่ง ส่วนที่เป็นเช็คล่วงหน้าให้สหกรณ์ตั้งโรงงานเป็นลูกหนี้ค้างชำระ ค่าอ้อยไว้ก่อนจนกว่าจะเบิกเงินตามเช็คฉบับนั้นได้ แต่ถ้าหากสมาชิกผู้ขายประสงค์จะขอรับเงินสดค่าอ้อย ส่วนที่เป็นเช็คล่วงหน้านั้นโดยยินยอมเสียดอกเบี้ยให้กับสหกรณ์ตามอัตราส่วนลดที่สหกรณ์จะต้องเสีย ให้กับชุมนุมสหกรณ์อ้อย หรือธนาคารพาณิชย์ก็ให้สหกรณ์จ่ายได้

ข้อ 20. ให้สหกรณ์จัดให้มีสมุดบัญชี เอกสารประกอบบัญชี เท่าที่จำเป็นเพื่อจัดลงบัญชีการ ลงบัญชีให้ปฏิบัติตามคำแนะนำการลงบัญชี แบบหมายเลข 8 และจัดให้มีทะเบียนควบคุมการดำเนินงานไว้ เช่น ทะเบียนควบคุมการรับจ่ายเช็ค ทะเบียนควบคุมอ้อยรายตัวสมาชิก ทะเบียนอ้อยของโรงงาน ทะเบียน ควบคุมรถบรรทุกอ้อยและทะเบียนอื่น ๆ ตามที่จำเป็นไว้

ข้อ 21. ให้สหกรณ์รายงานผลการดำเนินงานให้กองสหกรณ์การเกษตร หรือกองสหกรณ์นิคม ทราบดังนี้

21.1 ผลการจ่ายเงินทดลอง ให้รายงานตามแบบหมายเลข 9 ภายใน 15 วันนับแต่วันที่ได้ จ่ายเงินทดลอง

21.2 ผลการรวบรวมอ้อยทุกงวด 15 วัน ให้รายงานตามแบบหมายเลข 10 ภายใน 7 วัน นับแต่วันสิ้นงวด

ให้ไว้ ณ วันที่ 24 เมษายน 2523

(ลงนาม) **ประวัตติ จาติกวณิช**

(นายประวัตติ จาติกวณิช)

รองนายทะเบียนสหกรณ์ รักษาราชการแทน

นายทะเบียนสหกรณ์

สหกรณ์.....จำกัด

แบบสำรวจการปลูกอ้อยและความต้องการของสมาชิกสหกรณ์ ประจำปีการผลิต...../.....

กลุ่มที่.....ชื่อกลุ่ม.....
ลงชื่อ..... ผู้สำรวจ
ตำแหน่ง.....

ที่	ชื่อสมาชิกผู้ปลูก	รายละเอียดการปลูก							ความต้องการของสมาชิก					
		สถานที่ปลูก				เนื้อที่ ปลูกปี แรก (ไร่)	เนื้อที่ ปลูกปี 2-3 (ไร่)	รวมเนื้อที่ ทั้งสิ้น (ไร่)	จำนวน อ้อยที่ คาดว่าจะ ได้(ตัน)	จะมอบ อ้อยให้ สหกรณ์ (ตัน)	ต้องการ เงินปลูก อ้อย บาท	ต้องการ เงินบำรุง ไร่อ้อย บาท	ต้องการ ปุ๋ย สำหรับ อ้อย (ก.ก.)	ความ ต้องการ อย่างอื่น
		หมู่ที่	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด									

- อธิบาย** (1) ให้แยกสำรวจเป็นรายกลุ่ม และรวมยอดแต่ละช่องทำยกกลุ่ม
- (2) เสร็จแล้วทำใบปะหน้าแสดงยอดรวมทั้งสิ้นของแต่ละกลุ่ม เพื่อรวมยอดทั้งสหกรณ์
- (3) ผู้สำรวจได้แก่ประธานกลุ่ม หรือ เลขานุการกลุ่ม หรือ กรรมการ หรือ พนักงานสหกรณ์ และให้ผู้สำรวจลงนามไว้ด้านขวาบนด้วย
- (4) ความต้องการอย่างอื่น ได้แก่การจัดหารถบรรทุกอ้อย รถไถที่ดิน, พันธุ์อ้อย และวัสดุอุปกรณ์อย่างอื่นที่เกี่ยวกับการทำอ้อย

หนังสือสัญญามอบอ้อยสด

(กลุ่ม.....ชื่อกลุ่มที่.....)

เขียนที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

หนังสือสัญญานี้ทำขึ้นระหว่างสหกรณ์.....จำกัด

เลขที่.....ถนน.....ตำบล.....

อำเภอ.....จังหวัด.....

โดย.....ตำแหน่ง.....

และ.....ตำแหน่ง.....เป็นผู้แทน

ซึ่งต่อไปในสัญญานี้จะเรียกว่า “ผู้รับมอบ” ฝ่ายหนึ่ง กับ.....

อายุ.....ปี อยู่บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ตำบล.....

อำเภอ.....จังหวัด.....

เป็นสมาชิกสหกรณ์สังกัดกลุ่มที่.....เลขทะเบียน.....ซึ่งต่อไป

ในสัญญานี้เรียกว่า “ผู้มอบ” อีกฝ่ายหนึ่ง ทั้งสองฝ่ายได้ตกลงกันทำสัญญาดังต่อไปนี้

ข้อที่ 1. ผู้มอบได้ตกลงมอบอ้อยสด ซึ่งเป็นของผู้มอบที่ได้ทำการปลูกไว้ในที่ดินตามบัญชีแนบท้ายสัญญานี้ เป็นจำนวนอ้อย.....ตัน (.....)

ข้อที่ 2. คู่สัญญาตกลงกันว่า ราคาอ้อยที่ผู้รับมอบจะจ่ายให้แก่ผู้มอบให้ถือเอาราคาของโรงงานน้ำตาลในปีการผลิต.....หักด้วยเงินค่าบริการที่ผู้รับมอบกำหนด

ข้อที่ 3. คู่สัญญาตกลงให้ผู้มอบอ้อยส่งมอบ ณ โรงงานน้ำตาลที่ผู้รับมอบกำหนดในนามของผู้รับมอบตามวันที่ผู้รับมอบกำหนด ซึ่งผู้รับมอบจะแจ้งให้ผู้มอบทราบ ส่วนจำนวนน้ำหนักอ้อยคุณภาพของอ้อยผู้มอบตกลงให้เป็นไปตามที่โรงงานน้ำตาลได้ตรวจรับและออกไปรับสินค้าให้

ข้อที่ 4. เมื่อผู้รับมอบได้รับอ้อยจากผู้มอบ ณ โรงงานน้ำตาลเสร็จแล้วแต่ครั้งผู้รับมอบจะนำไปรับสินค้าของโรงงานน้ำตาลเป็นหลักฐานนำลงบัญชีของผู้รับมอบต่อไปและจะใช้หลักฐานนี้ออกไปรับสินค้าของผู้มอบให้แก่ผู้มอบไว้เป็นหลักฐาน

ข้อที่ 5. ผู้มอบสัญญาว่า หากผู้มอบส่งมอบอ้อยให้แก่ผู้รับมอบไม่ครบตามสัญญาในข้อ 1. หรือกระทำการใด ๆ อันเป็นเหตุให้ผู้รับมอบได้รับความเสียหายใด ๆ เกิดขึ้นก็ดี ผู้มอบยินยอมให้ผู้รับมอบปรับได้เป็นเงินสดละ.....บาท (.....)

อนึ่ง หากคุณภาพหรือความหวานของอ้อยของผู้มอบถูกตัดราคา หรือโรงงานไม่รับซื้อ ผู้มอบยินยอมให้ผู้รับมอบตัดราคา หรือไม่รับมอบอ้อยจากผู้มอบได้

ข้อที่ 6. ผู้มอบสัญญาว่า บรรดาค่าใช้จ่ายทั้งหมดเกี่ยวกับการรวบรวมอ้อย รวมทั้งค่าบริการรวบรวมอ้อยที่ผู้รับมอบกำหนดไว้ต้นละ.....บาท (.....) นั้น ผู้มอบจะต้องเป็นผู้ออกเองทั้งสิ้น และยินยอมให้ผู้รับมอบหักจากเงินค่าอ้อยของผู้มอบ ซึ่งผู้รับมอบรับมาจากโรงงานน้ำตาล

ข้อที่ 7. ในระหว่างผู้มอบทำไร้อ้อย ผู้มอบอาจต้องการเงินทดรอง เพื่อนำไปบำรุงไร้อ้อยผู้รับมอบทรงไว้ซึ่งสิทธิที่จะพิจารณาตามสมควรที่มติ ระเบียบ และข้อบังคับของผู้รับมอบกำหนดไว้และเมื่อผู้รับมอบได้รับเงินค่าอ้อยจากโรงงานน้ำตาลแล้ว ผู้มอบยินยอมให้ผู้รับมอบหักเงินสดอ้อยเพื่อชำระหนี้ เงินยืมทดรอง และค่าสิ่งของต่าง ๆ ที่ผู้มอบได้รับไปจากผู้รับมอบได้ก่อนทันที

ข้อที่ 8. กรณีตาม ข้อ 7. คู่สัญญาตกลงให้ถือว่า ผู้มอบมีสิทธิได้รับเงินยืมทดรองเป็นจำนวนเงิน.....บาท (.....)และผู้มอบจะเบิกเงินจำนวนทั้งหมดนี้ในคราวเดียวหรือเบิกเป็นคราว ๆ ตามที่จำเป็นจะต้องใช้ก็ได้ ให้บันทึกรายละเอียดการรับเงินยืมทดรองตามบัญชีแนบท้ายสัญญามอบอ้อยไว้

ผู้มอบตกลงและยินยอมชำระดอกเบี้ยเงินยืมทดรองให้แก่ผู้รับมอบในอัตราร้อยละ.....ต่อปี นับตั้งแต่วันที่รับเงินจนกว่าจะชำระเสร็จภายในฤดูการหีบอ้อยในปีการผลิตนั้น ๆ

ข้อที่ 9. หากฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งผิดสัญญานี้ ผู้เสียหายมีสิทธิฟ้องร้องได้ตามกฎหมาย ทั้งสองฝ่ายได้อ่านสัญญานี้ และเข้าใจในข้อความที่ทำสัญญากันนี้โดยตลอดแล้วเห็นว่าถูกต้องตรงตามความประสงค์และเข้าใจดีโดยตลอดแล้วทุกประการ จึงได้พร้อมกันลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐานต่อหน้าพยาน

ลงชื่อ.....ผู้มอบ

(.....)

ลงชื่อ.....ผู้รับมอบ

(.....)

ตำแหน่ง.....

ลงชื่อ.....ผู้รับมอบ

(.....)

ตำแหน่ง.....

แทนสหกรณ์.....จำกัด

ลงชื่อ..... (พยาน)

(.....)

(ลงชื่อ)..... (พยาน)

(.....)

ลงชื่อ.....ผู้เขียน

(.....)

บันทึกรายละเอียดการปลูกอ้อยแบบทำยสัญญามอบอ้อยสด

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

ระหว่างสหกรณ์.....จำกัด กับ.....สมาชิกแปลง
ที่.....เป็นโฉนด หรือ น.ส. 3 หรือเอกสารแสดงสิทธิอย่างอื่น เลขที่.....

.....ผู้ถือ
กรรมสิทธิ์.....เกี่ยวข้องกับผู้ทำสัญญาคือ.....
.....ที่ดิน
ตั้งอยู่.....หมู่ที่.....ตำบล.....
อำเภอ.....จังหวัด.....เนื้อที่.....ไร่.....งาน.....วา
คาดว่าจะได้อ้อยประมาณ.....ตัน (.....)

ที่ดินแปลงนี้ ทิศเหนือจรดที่ดินของ.....
ทิศใต้จรดที่ดินของ.....
ทิศตะวันออกจรดที่ดินของ.....
ทิศตะวันตกจรดที่ดินของ.....

แปลงที่.....เป็นโฉนด หรือ น.ส. 3 หรือเอกสารแสดงสิทธิอย่างอื่น เลขที่.....

.....ผู้ถือกรรมสิทธิ์.....เกี่ยวข้องกับผู้ทำสัญญาคือ
.....
ที่ดินตั้งอยู่.....หมู่ที่.....ตำบล.....
อำเภอ.....จังหวัด.....เนื้อที่.....ไร่.....งาน.....วา
คาดว่าจะได้อ้อยประมาณ.....ตัน (.....)

ที่ดินแปลงนี้ ทิศเหนือจรดที่ดินของ.....
ทิศใต้จรดที่ดินของ.....
ทิศตะวันออกจรดที่ดินของ.....
ทิศตะวันตกจรดที่ดินของ.....

แปลงที่.....เป็นโฉนด หรือ น.ส. 3 หรือเอกสารแสดงสิทธิอย่างอื่น เลขที่.....

.....ผู้ถือกรรมสิทธิ์.....เกี่ยวข้องกับผู้ทำสัญญาคือ
.....

ที่ดินตั้งอยู่..... หมู่ที่..... ตำบล.....
อำเภอ..... จังหวัด..... เนื้อที่..... ไร่..... งาน..... ภา
คาดว่าจะได้อ้อยประมาณ..... ตัน (.....)

ที่ดินแปลงนี้ ทิศเหนือจรดที่ดินของ.....
ทิศใต้จรดที่ดินของ.....
ทิศตะวันออกจรดที่ดินของ.....
ทิศตะวันตกจรดที่ดินของ.....

ฯลฯ

ฯลฯ

ลงชื่อ.....ผู้มอบ
(.....)

ลงชื่อ.....ผู้รับมอบ
(.....)

ตำแหน่ง.....

ลงชื่อ.....ผู้รับมอบ
(.....)

ตำแหน่ง.....

แทนสหกรณ์.....จำกัด

ลงชื่อ..... (พยาน)
(.....)

(ลงชื่อ).....(พยาน)
(.....)

ลงชื่อ.....ผู้เขียน
(.....)

กรณีผู้มอบ ทำการปลูกอ้อยมากกว่า 2 แปลง ก็ให้ทำสัญญาไว้ให้ครบทุกแปลง

สหกรณ์.....จำกัด
 รายละเอียดการทำสัญญาซื้อขายอ้อยและขอรับเงินทดรองจ่ายค่าอ้อย
 ปีการผลิต.....

1. จำนวนสมาชิกทำสัญญามอบอ้อยให้สหกรณ์ .....ราย
2. พื้นที่การปลูกอ้อยทั้งหมด
  - 2.1 เนื้อที่ปลูกอ้อยปีแรก.....ไร่ จำนวนอ้อย .....ไร่
  - 2.2 เนื้อที่ปลูกอ้อยปี 2-3.....ไร่ จำนวนอ้อย .....ตัน
3. จำนวนอ้อยที่สมาชิกจะมอบให้ทั้งหมด .....ตัน
4. สหกรณ์ต้องการทำสัญญาซื้อขายและขอรับเงินทดรองจ่ายค่าอ้อยกับโรงงานน้ำตาลดังนี้

	โรงงานน้ำตาลที่ ต้องการทำสัญญา	ที่ตั้งโรงงาน		จำนวนโควต้า (ตัน)	เงินทดรองจ่ายค่าอ้อย ที่ต้องการ(บาท)	หมายเหตุ
		อำเภอ	จังหวัด			
1.	(ตัวอย่าง) โรงงานน้ำตาลมิตร เกษตร ฯลฯ	ท่ามะกา	กาญจนบุรี	10,000	500,000	
รวมทั้งสิ้น				10,000	500,000	

คณะกรรมการดำเนินการได้ประชุมครั้งที่.....เมื่อวันที่.....เดือน.....
 พ.ศ..... มีมติให้สหกรณ์ขอโควต้าอ้อยและรับเงินทดรองจ่ายค่าอ้อย (เงินเกี่ยว) ตามที่ได้เสนอมานี้

(ลงชื่อ).....ประธานกรรมการ

(ลงชื่อ).....เลขานุการ

ขอรับรองว่าสหกรณ์จะสามารถรวบรวมอ้อยได้ตามจำนวนนี้ และกรรมการได้ลงลายมือชื่อต่อหน้าข้าพเจ้า

(ลงชื่อ).....สหกรณ์อำเภอ

รับรองว่าเป็นความจริง

(ลงชื่อ).....สหกรณ์จังหวัด

สัญญาจ้างรถบรรทุก

เขียนที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

สัญญาระหว่างสหกรณ์.....จำกัด สำนักงานอยู่ที่.....

.....เลขที่.....หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....

จังหวัด.....โดย.....ตำแหน่ง.....

และ.....ตำแหน่ง.....เป็นผู้แทน.....

ซึ่งต่อไปในสัญญานี้เรียกว่า “ผู้ว่าจ้าง” ฝ่ายหนึ่งกับ

นาย.....อายุ.....ปี ตั้งบ้านเรือนเลขที่.....หมู่

ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....เจ้าของรถ

ยี่ห้อ.....เลขทะเบียน.....ซึ่งต่อไปในสัญญานี้

เรียกว่า “ผู้รับจ้าง” ฝ่ายหนึ่ง

ทั้งสองฝ่ายตกลงทำสัญญาต่อกันดังมีข้อความต่อไปนี้

ข้อ 1. ผู้ว่าจ้างตกลงจ้างผู้รับจ้างบรรทุกอ้อยสดจากไร่สมาชิกของผู้ว่าจ้างจนถึง.....

.....

ข้อ 2. ผู้รับจ้างตกลงใช้รถยี่ห้อ.....เลขทะเบียน.....

ทำการบรรทุกอ้อยน้ำหนักประมาณ.....ตัน โดยเริ่มบรรทุกตั้งแต่วันที่.....

เดือน.....พ.ศ. ....จนถึงวันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

ข้อ 3. ผู้รับจ้างตกลงนำรถยนต์ที่รับจ้างไปถึงสถานที่ที่ผู้ว่าจ้างกำหนดก่อนโรงงานน้ำตาลเปิด

หีบอ้อย วันที่ .....เดือน.....พ.ศ. ....เป็นเวลา.....วัน

ข้อ 4. คู่สัญญาจะได้ตกลงกำหนดอัตราค่าจ้าง โดยถือเอาข้อเท็จจริงที่เป็นอยู่ในเวลาและสถานที่
นั้น ๆ โดยทำเป็นบันทึกแนบกับสัญญานี้ข้อ 5. ผู้รับจ้างจะเบิกเงินเพื่อการเติมน้ำมันหรือเพื่อซื้ออะไหล่ซ่อมรถได้ไม่เกิน.....เปอร์เซ็นต์
ของงานที่ได้ทำไปแล้ว หรือตามความเห็นชอบของผู้ว่าจ้างข้อ 6. คู่สัญญาตกลงว่าระหว่างวันเวลาที่ผู้รับจ้างต้องการทำการบรรทุกอ้อยของผู้ว่าจ้างตาม
สัญญานี้ในข้อ 2. ผู้ว่าจ้างจะทำสัญญากับบุคคลอื่นมิได้ เว้นแต่จะได้รับความเห็นชอบจากผู้ว่าจ้างเป็น
ลายลักษณ์อักษรข้อ 7. เมื่อผู้รับจ้างทำงานได้ 50 เปอร์เซ็นต์ หรือครึ่งหนึ่งของงานที่ได้กำหนดไว้ ผู้รับจ้างจะเบิกเงิน
งวดแรกได้ทั้งหมดโดยที่จะหักเงินที่เบิกล่วงหน้ารวมแล้วไม่เกิน 50 เปอร์เซ็นต์ ของงานที่กำหนดไว้

ข้อ 8. เมื่อผู้รับจ้างได้ปฏิบัติงานที่เหลืออยู่อีก 50 เปอร์เซ็นต์ หรืออีกครั้งหนึ่งแล้วเสร็จผู้รับจ้างจะเบิกค่าจ้างได้ตามกำหนดอัตราค่าจ้างที่กล่าวในข้อ 4

ข้อ 9. เมื่อผู้รับจ้างทำงานตามที่กำหนดไว้ในสัญญาข้อ 2. เสร็จแล้วภายใน 30 วัน ผู้รับจ้างจะเบิกเงินได้ทั้งหมด โดยจะหักเงินล่วงหน้าทีเบิกไว้ตามข้อ 7 ออกก่อน

ข้อ 10. ผู้รับจ้างจะต้องรับผิดชอบต่อความเสียหายอย่างใด ๆ ที่เกิดขึ้นในระหว่างการขนส่งถ้าเกิดอุบัติเหตุหรือเหตุขัดข้องอย่างใด ๆ ก็ตามเกี่ยวแก่รถและไม่สามารถขนส่งได้ตามปกติ ผู้รับจ้างจะต้องหารถบรรทุกแทนโดยทันทีเท่าที่สามารถจะทำได้แต่ไม่เกิน.....วัน นับแต่มีเหตุขัดข้องหรืออุบัติเหตุเกิดขึ้น

ความเสียหายที่เกิดขึ้นนี้ ผู้รับจ้างจะต้องแจ้งให้ผู้ว่าจ้างทราบโดยพลัน

ข้อ 11. คู่สัญญาตกลงว่าถ้าผู้รับจ้างทำงานไม่แล้วเสร็จตามข้อ 2. โดยประการใด ๆ ก็ตามผู้รับจ้างยอมให้ปรับเป็นจำนวนเงินตัวละ.....บาท (.....) ของงานที่ค้างอยู่

ข้อ 12. คู่สัญญาตกลงว่าถ้าฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดผิดสัญญา ค่าฤชาธรรมเนียมในการฟ้องร้องค่าทนายความฝ่ายผิดสัญญาต้องเป็นผู้ชดใช้ทั้งสิ้น

สัญญานี้ทำขึ้นสองฉบับข้อความตรงกัน คู่สัญญาทั้งสองฝ่ายได้อ่านและเข้าใจข้อความโดยละเอียดถี่ถ้วนแล้ว จึงได้ลงลายมือชื่อต่อหน้าพยานไว้เป็นหลักฐาน

ลงชื่อ.....ประธานกรรมการ
(.....)

ลงชื่อ.....เลขานุการ
(.....)

แทนสหกรณ์.....จำกัด

ลงชื่อ.....ผู้รับจ้าง
(.....)

ลงชื่อ.....(พยาน)
(.....)

(ลงชื่อ).....(พยาน)
(.....)

ลงชื่อ.....ผู้เขียน
(.....)

หนังสือคำประกัน

เขียนที่สหกรณ์.....จำกัด

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ข้าพเจ้า 1. นาย.....ผู้ค้ำประกันที่ 1 อายุ.....ปี
อยู่บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....
สมาชิกสหกรณ์.....จำกัด กลุ่ม.....เลขทะเบียน.....

2. นาย.....ผู้ค้ำประกันที่ 2 อายุ.....ปี
อยู่บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....
สมาชิกสหกรณ์.....จำกัด กลุ่ม.....เลขทะเบียน.....

ได้ทำหนังสือสัญญาค้ำประกันไว้ให้แก่สหกรณ์.....จำกัด ดังมีข้อความต่อไปนี้ :-

ข้อ 1. ตามที่.....ได้ทำสัญญามอบอภัย
สดให้แก่สหกรณ์.....จำกัด ลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

จำนวน.....ตัน (.....)และได้รับเงินทดรองจ่ายค่าอภัย
(เงินเกี่ยว) ไปเป็นเงิน.....บาท (.....)นั้น ข้าพเจ้าสองคนรับเป็นผู้ค้ำประกัน

และยอมให้สัญญาว่า ถ้า นาย.....ไม่ปฏิบัติตามสัญญาเป็นเหตุ
ให้สหกรณ์.....จำกัด หรือถ้านาย.....ถึงแก่กรรมหรือถูกศาลสั่ง

ให้เป็นบุคคลล้มละลาย ข้าพเจ้าทั้งสองซึ่งเป็นผู้ค้ำประกันยอมรับผิดชอบชำระแทนให้ทั้งสิ้น และแม้ว่า
สหกรณ์.....จำกัด ผ่อนเวลาให้แก่ นาย.....ประการใดก็ตาม

ข้อ 2. ข้าพเจ้าผู้ค้ำประกันทั้งสองคนทราบข้อความตามหนังสือค้ำประกันนี้ตลอดแล้ว จึงลง
ลายมือชื่อไว้ให้เป็นหลักฐานต่อหน้าพยาน

ลงชื่อ.....ผู้ค้ำประกันที่ 1
(.....)

ลงชื่อ.....ผู้ค้ำประกันที่ 2
(.....)

ลงชื่อ.....(พยาน)
(.....)

(ลงชื่อ).....(พยาน)
(.....)

ลงชื่อ.....ผู้เขียน
(.....)

หลักประกันที่ใช้
 1. มูลค่าอ้อย.....บาท
 2. ที่ดินจำนองมูลค่า.....บาท

บันทึกรายละเอียดการรับเงินทดรองจ่ายค่าอ้อย(เงินเกี่ยว)
 แนบทำยสัญญามอบอ้อยสด ลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....
 ระหว่างสหกรณ์.....จำกัด กับ.....สมาชิก

หมายเลข 7

กำหนดชำระคืนวันที่.....เดือน
 .....พ.ศ. ....

การรับเงิน ครั้งที่	วัน เดือน ปี ที่รับเงิน	เหตุผลที่ ขอรับเงิน	จำนวนเงินรับ	ลายมือชื่อ ผู้รับเงิน	ลายมือ ผู้จ่าย	การชำระเงินคืน			จำนวนเงินคงเหลือ	หมายเหตุ
						งวดที่	วันที่ ชำระ	จำนวน เงินชำระ		
	รวมทั้งสิ้น									

ขอรับรองว่าผู้รับเงินได้ทำสัญญามอบอ้อยไว้ให้สหกรณ์ถูกต้องแล้ว
 ลูกชื่อ.....
 (.....)
 สหกรณ์อำเภอ หรือหัวหน้าหน่วย

ได้ตรวจสอบแล้วเห็นว่าเป็นการจ่ายที่ถูกต้อง
 ลงชื่อ .....
 (.....)
 ผู้จัดการ

วิธีปฏิบัติทางบัญชีเกี่ยวกับการรวบรวมอ้อยจากสมาชิกส่งโรงงานน้ำตาล

1. การรวบรวมอ้อยจากสมาชิก

- 1.1 เมื่อได้รับอ้อยจากสมาชิก ออกใบรับอ้อย (แบบเอกสารหมายเลข 5) หรือออกพร้อมกับใบอ้อยที่โรงงานออกให้สหกรณ์ก็ได้ เพื่อป้องกันน้ำหนักไม่ตรงกัน
- 1.2 ลงสมุดซื้อสินค้า แต่ควรเรียกใหม่ว่าสมุดรับอ้อย แล้ว ล.น. บัญชีรับอ้อยจากสมาชิก และ จ.น. บัญชีเงินค่าอ้อยสมาชิก พร้อมกับลงบัญชีย่อยเจ้าหน้าที่เงินค่าอ้อยสมาชิก
- 1.3 เมื่อสมาชิกขอเบิกเงินค่าอ้อย ทำใบเบิกเงิน (แบบเอกสารหมายเลข 4)
- 1.4 ลงสมุดจ่ายเงินค่าอ้อยสมาชิก แล้ว จ.น.บัญชีเงินสด และ ล.น. บัญชีเงินค่าอ้อยสมาชิก พร้อมกับลงบัญชีย่อยเจ้าหน้าที่เงินค่าอ้อยสมาชิก

2. การส่งอ้อยให้แก่โรงงานน้ำตาล

- 2.1 เมื่อโรงงานน้ำตาลออกใบรับอ้อยจากสหกรณ์แล้วสหกรณ์จะออกไปกำกับสินค้า(แบบเอกสารหมายเลข 6) กำกับไว้ด้วย ในกรณีที่โรงงานน้ำตาลขอใบรับอ้อยที่ออกให้สหกรณ์คืนเมื่อสหกรณ์นำไปขอรับเงินจะได้มีเอกสารประกอบบัญชี
- 2.2 ลงสมุดขายสินค้า แต่ควรเรียกใหม่ว่าสมุดส่งอ้อย แล้ว ล.น. บัญชีโรงงานน้ำตาล พร้อมกับบัญชีย่อยลูกหนี้โรงงานน้ำตาล และ จ.น. บัญชี ส่งอ้อยสมาชิก

3. โรงงานน้ำตาลชำระค่าอ้อยโดยเช็ค และเช็คล่วงหน้า

- 3.1 กรณีเป็นเช็คเงินสด ให้ออกใบเสร็จรับเงิน (แบบเอกสารหมายเลข 1) ลงสมุดเงินสดรับเงินค่าอ้อยจากโรงงาน ส่งฝากธนาคารตามเช็คที่ได้รับด้านเงินสดจ่ายแล้ว ล.น. บัญชีเงินฝากธนาคารและ จ.น. บัญชี โรงงานน้ำตาล พร้อมกับลงบัญชีย่อยลูกหนี้โรงงานน้ำตาล
- 3.2 กรณีเป็นเช็คล่วงหน้า ทำใบโอนบัญชี (แบบเอกสารหมายเลข 12) ล.น. บัญชีเช็คล่วงหน้า และ จ.น. บัญชีโรงงานน้ำตาล พร้อมกับลงบัญชีย่อยลูกหนี้โรงงานน้ำตาล
- 3.3 เมื่อเช็คล่วงหน้าครบกำหนดขึ้นเงิน ในวันนำเช็คไปขึ้นเงิน จะใช้วิธีผ่านสมุดเงินสดรับเงินตามเช็คล่วงหน้า และจ่ายฝากธนาคารที่นำเช็คไปขึ้นเงินก็ได้ หรือจะใช้วิธีหักใบโอนบัญชี (แบบเอกสารหมายเลข 12) ก็ได้ ล.น. บัญชีเงินฝากธนาคารที่นำเช็คไปขึ้นเงินและ จ.น. บัญชีเช็คล่วงหน้า

4. กรณีสมาชิกรับเงินทอรองค่าอ้อยล่วงหน้า

- 4.1 ทำใบเบิก (แบบเอกสารหมายเลข 4) ลงสมุดจ่ายเงินค่าอ้อยสมาชิกแล้ว ล.น.(บัญชีให้ตรงตามข้อ 1-4)

4.2 กรณีสหกรณ์ได้รับเงินค่าบำรุงอ้อยจากโรงงานน้ำตาลวงหน้า ขอให้ปฏิบัติทำนองเดียวกันตามข้อ 3.1 , 3.2 และ 3.3 ข้างต้นนี้ด้วย

หมายเหตุ แบบเอกสารที่กล่าวถึงคือเอกสารตามคู่มือระบบบัญชีของสหกรณ์การเกษตร ส.ค. 8 กรมส่งเสริมสหกรณ์ 2517

ผลการจ่ายเงินทดรองค่าบำรุงไร้อ้อย (เงินเกี่ยว)

สหกรณ์.....จำกัด

อำเภอ.....จังหวัด.....

ที่	โรงงานน้ำตาล	จังหวัด	วัน เดือน ปี ที่รับเงิน	จำนวนเงิน ที่รับ (บาท)	วัน เดือน ปี ที่จ่ายเงิน	สมาชิกผู้รับเงิน		ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ในการรวบรวมอ้อย	จำนวนเงิน (บาท)	รวมเงินที่ จ่ายทั้งสิ้น (บาท)	หมายเหตุ
						ราย	บาท				
	รวมทั้งสิ้น										

ตรวจสอบแล้วถูกต้อง

ลงชื่อ.....

ผู้จัดการ

รับรองถูกต้อง

ลงชื่อ.....

สหกรณ์อำเภอ หรือหัวหน้าหน่วย

สหกรณ์.....จำกัด อำเภอ.....จังหวัด.....

ผลการรวบรวมอ้อยประจำปีการผลิต

งวดที่..... ระหว่างวันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....ถึงวันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

ที่	สมาชิกที่ส่งอ้อย (ราย)	จำนวนอ้อยที่ส่งได้แต่ต้น		จำนวนอ้อยที่ส่งได้ในงวดนี้		รวมอ้อยที่ส่งได้ทั้งสิ้น		ชื่อโรงงานที่ ส่ง	จังหวัด	เลขที่โควต้า	หมายเหตุ
		ปริมาณ (ตัน)	มูลค่าสุทธิที่ รับจาก โรงงาน (บาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่าสุทธิที่รับ จากโรงงาน (บาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่าสุทธิที่ รับจาก โรงงาน (บาท)				
	รวมทั้งสิ้น										

คำชี้แจง

มูลค่าอ้อยสุทธิที่รับจากโรงงานหมายถึง เงิน

ค่าอ้อยที่สหกรณ์รับจากโรงงานหลังจากหัก

ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ แล้ว

ตรวจสอบแล้วถูกต้อง

ลงชื่อ.....

ผู้จัดการ

รับรองว่าถูกต้อง

ลงชื่อ.....

สหกรณ์อำเภอ หรือหัวหน้าหน่วย

**ระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์
ว่าด้วยการช่วยเหลือดำเนินกิจการของสหกรณ์
พ.ศ. 2543**

อาศัยอำนาจตามมาตรา 16 (8) และมาตรา 23 แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 นายทะเบียนสหกรณ์โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ จึงกำหนดระเบียบว่าด้วยการช่วยเหลือดำเนินกิจการสหกรณ์ไว้ดังนี้

ข้อ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ว่าด้วยการช่วยเหลือดำเนินกิจการของสหกรณ์ พ.ศ. 2543”

ข้อ 2 ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ 3 สหกรณ์อาจร้องขอต่อนายทะเบียนสหกรณ์ เพื่อส่งให้ผู้ตรวจการสหกรณ์ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งนายทะเบียนสหกรณ์มอบหมายเข้าไปช่วยเหลือดำเนินกิจการของสหกรณ์ทั้งหมดหรือบางส่วนก็ได้

ข้อ 4 คุณสมบัติของสหกรณ์ที่จะร้องขอความช่วยเหลือต่อนายทะเบียนสหกรณ์ ต้องมีดังนี้

4.1 เป็นสหกรณ์ที่จดทะเบียนตั้งขึ้นยังไม่เกินสามปี หรือ

4.2 เป็นสหกรณ์ที่มีผลการดำเนินงานขาดทุนติดต่อกันเกินสองปี

ข้อ 5 วิธีการร้องขอความช่วยเหลือต่อนายทะเบียนสหกรณ์ของสหกรณ์ตามข้อ 4 ต้องดำเนินการดังนี้

5.1 ทำหนังสือร้องขอ โดยมีสาระสำคัญประกอบด้วยเหตุผลความจำเป็นเกี่ยวกับความต้องการให้ช่วยเหลือ กิจการที่ต้องการรับความช่วยเหลือทั้งหมดหรือบางส่วน และระยะเวลาขอความช่วยเหลือโดยผ่านเจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ตามลำดับ

5.2 เอกสารที่ต้องเสนอไปพร้อมกับหนังสือร้องขอ ได้แก่

5.2.1 สำเนารายงานการประชุมคณะกรรมการดำเนินการ ครั้งที่มิมีมติร้องขอความช่วยเหลือ

5.2.2 งบแสดงฐานะการเงินและการดำเนินงานของปีการเงินล่าสุด หรืองบทดลอง ณ วันสิ้นเดือนก่อนวันรายงานขอความช่วยเหลือ

5.2.3 นโยบายและแผนการพัฒนาสหกรณ์ หรือแผนการดำเนินการเกี่ยวกับธุรกิจหรือกิจกรรมของสหกรณ์ และประมาณการรายได้รายจ่าย ถ้าสหกรณ์มีข้อบกพร่องทางบัญชี หรือไม่สามารถบันทึกรายการในบัญชีเกี่ยวกับกระแสเงินสดให้เป็นปัจจุบันได้ด้วยเหตุผลใดก็ตาม และร้องขอความช่วยเหลือให้ได้รับการยกเว้นไม่ต้องส่งเอกสาร ตาม 5.2.2 และ 5.2.3

ข้อ 6 เมื่อนายทะเบียนสหกรณ์ได้มีคำสั่งให้ผู้ตรวจการสหกรณ์ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่ง นายทะเบียนสหกรณ์มอบหมาย ช่วยเหลือดำเนินกิจการของสหกรณ์ ตามที่สหกรณ์ร้องขอตามข้อ 3 และได้แจ้งให้สหกรณ์ทราบแล้ว สหกรณ์ต้องปิดประกาศสำเนาคำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์ไว้ที่สำนักงานใหญ่ กับสำนักงานสาขาของสหกรณ์ สำนักงานสหกรณ์อำเภอ หรือหน่วยส่งเสริมสหกรณ์ เพื่อให้สมาชิกสหกรณ์ ทราบทั่วกัน

เพื่อให้การปฏิบัติตามคำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์เป็นไปด้วยความถูกต้อง ให้สหกรณ์จัดทำบัญชี รายการเพื่อเป็นหลักฐานส่งมอบกิจการทั้งหมดหรือบางส่วนแล้วแต่กรณี แก่ผู้ตรวจการสหกรณ์หรือ พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งนายทะเบียนสหกรณ์มอบหมาย

ข้อ 7 หากสหกรณ์ตามข้อ 4 มีข้อบกพร่องเกี่ยวกับการเงิน การบัญชีหรือกิจการ หรือฐานะการเงิน อันอาจทำให้สหกรณ์หรือสมาชิกได้รับความเสียหาย แล้วไม่ร้องขอความช่วยเหลือ ถ้านายทะเบียนสหกรณ์ หรือคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ เห็นว่าจำเป็นต้องเข้าไปช่วยเหลือเพื่อแก้ไขข้อบกพร่อง นายทะเบียนสหกรณ์อาจสั่งให้ผู้ตรวจการสหกรณ์หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งนายทะเบียนสหกรณ์ มอบหมาย เข้าไปช่วยเหลือดำเนินกิจการของสหกรณ์นั้นทั้งหมด หรือบางส่วนก็ได้ ให้สหกรณ์ปิดประกาศ สำเนาคำสั่งของนายทะเบียนสหกรณ์ ไว้ในสถานที่ต่าง ๆ ตามข้อ 6 เพื่อให้สมาชิกสหกรณ์ทราบทั่วกัน

กำหนดระยะเวลาเข้าไปช่วยเหลือดำเนินกิจการของสหกรณ์ ให้เป็นไปตามที่นายทะเบียนสหกรณ์ เห็นสมควรเป็นคราว ๆ ไป คราวละไม่เกินหนึ่งปี

ให้ผู้ซึ่งเกี่ยวข้องในการดำเนินกิจการหรือการเงินของสหกรณ์ อำนวยความสะดวกหรือช่วยเหลือ หรือให้คำชี้แจงแก่ผู้ตรวจการสหกรณ์หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งนายทะเบียนสหกรณ์มอบหมายตามสมควร ด้วย

ข้อ 8 กรณีเข้าไปช่วยเหลือดำเนินกิจการของสหกรณ์ทั้งหมด ให้ผู้ตรวจการสหกรณ์หรือพนักงาน เจ้าหน้าที่ซึ่งนายทะเบียนสหกรณ์มอบหมายตามข้อ 7 มีอำนาจหน้าที่เข้าไปอำนวยความสะดวกด้านการบริหารและ ด้านการจัดการ เพื่อให้การดำเนินกิจการของสหกรณ์นั้นบรรลุตามวัตถุประสงค์ รวมทั้งข้อต่อไปนี้ด้วย

8.1 ด้านการบริหาร

8.1.1 กำกับ ดูแล แนะนำ และสั่งการในเรื่องการกำหนดนโยบายและแผนการ พัฒนาสหกรณ์ของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ เพื่อปรับปรุงการบริหารและการจัดการธุรกิจ วิธีการควบคุม การบริหารธุรกิจ และประมาณการรายได้ รายจ่าย ให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ของสหกรณ์

8.1.2 พิจารณาแก้ไขปัญหาและอุปสรรค ตลอดจนข้อขัดข้องที่ทำให้นโยบายและ แผนการพัฒนาสหกรณ์ไม่อาจบรรลุเป้าหมาย

8.1.3 ทำหน้าที่ปกครองบังคับบัญชาเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ ตลอดจนมอบหมาย หน้าที่การงาน หากพบว่ามี การฝ่าฝืน หรือปฏิบัติ หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ จนทำให้สหกรณ์ได้รับความเสียหาย ต้องให้เจ้าหน้าที่สหกรณ์ผู้นั้นรับผิดชอบทั้งทางแพ่งและทางอาญา แล้วแต่กรณี กับมีอำนาจใน การพิจารณาบำเหน็จความชอบของเจ้าหน้าที่สหกรณ์ด้วย

8.1.4 เข้าร่วมประชุมคณะกรรมการดำเนินการ ประชุมใหญ่ ประชุมคณะทำงาน หรืออนุกรรมการ และประชุมกลุ่ม เพื่อแนะนำข้อควรปฏิบัติแก่ที่ประชุม เพื่อให้การดำเนินการของสหกรณ์ บรรลุวัตถุประสงค์

8.2 ด้านการจัดการ

8.2.1 กำกับ ดูแล แนะนำ และสั่งการในการดำเนินธุรกิจทุกด้านของสหกรณ์ เช่น ธุรกิจสินเชื่อ การรับฝากเงิน การผลิต การค้า หรือการซื้อการขาย การบริการ การอุตสาหกรรม และดำเนินกิจการอย่างอื่นบรรดาที่เกี่ยวกับหรือเนื่องในการจัดให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ของสหกรณ์

8.2.2 กำกับ ดูแล แนะนำ และสั่งการด้านการเงินของสหกรณ์ เพื่อให้การรับจ่ายเงิน และการเก็บรักษาเงินสดประจำวัน เป็นไปตามระเบียบและมติที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการของสหกรณ์ แต่ต้องไม่เกินจำนวนตามที่ระเบียบของสหกรณ์กำหนดไว้

8.2.3 ตรวจสอบ ติดตาม หรือดำเนินการเกี่ยวกับการบันทึกรายงานการประชุม คณะกรรมการดำเนินการ ประชุมใหญ่ ประชุมคณะทำงาน หรืออนุกรรมการ และประชุมกลุ่ม รวมทั้งงานธุรการของสหกรณ์ด้วย

8.2.4 ตรวจสอบ ติดตาม หรือดำเนินการเกี่ยวกับการบันทึกรายการในสมุดบัญชีขั้นต้น และสมุดบัญชีชั้นปลาย พร้อมทั้งบัญชีย่อย และทะเบียนต่าง ๆ ให้เรียบร้อยตามบัญชีมาตรา 65 แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542

8.2.5 ตรวจสอบ ติดตาม หรือดำเนินการเกี่ยวกับการจัดทำงบทดลองเป็นประจำทุกเดือน และงบแสดงฐานะการเงินและการดำเนินงานทุกไตรมาส พร้อมทั้งนำเสนอที่ประชุม คณะกรรมการดำเนินการของสหกรณ์เพื่อพิจารณาทุกคราวในเดือนถัดไป

8.2.6 ตรวจสอบ ติดตาม หรือดำเนินการเกี่ยวกับการจัดทำรายงานประจำปี แสดงผลการดำเนินงานของสหกรณ์ เสนอต่อที่ประชุมใหญ่ในคราวที่เสนองบดุล และให้ส่งสำเนารายงานประจำปีกับงบดุล ไปยังนายทะเบียนสหกรณ์ภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่มีการประชุมใหญ่

8.2.7 จัดให้สหกรณ์ดำรงสินทรัพย์สภาพคล่อง ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง

ข้อ 9 กรณีเข้าไปช่วยเหลือดำเนินกิจการของสหกรณ์บางส่วน ให้ผู้ตรวจการสหกรณ์ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งนายทะเบียนสหกรณ์มอบหมายตามข้อ 7 มีอำนาจหน้าที่เข้าไปอำนวยความสะดวกด้านการบริหารและด้านการจัดการ เพื่อให้การดำเนินกิจการของสหกรณ์นั้นบรรลุตามวัตถุประสงค์ได้ตามที่นายทะเบียนสหกรณ์มอบหมาย

ข้อ 10 เพื่อให้การช่วยเหลือดำเนินกิจการของสหกรณ์ ตามข้อ 8 และข้อ 9 เป็นไปด้วยความถูกต้อง เรียบร้อย รวดเร็ว บรรลุวัตถุประสงค์ตามนโยบายและแผนการพัฒนสหกรณ์ จึงให้คณะกรรมการ ดำเนินการและเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ปฏิบัติตามคำแนะนำ หรือคำสั่งของผู้ตรวจการสหกรณ์ หรือ พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งนายทะเบียนสหกรณ์มอบหมาย ซึ่งสั่งการโดยชอบอย่างเคร่งครัด หากฝ่าฝืนหรือละเว้น การปฏิบัติจนทำให้สหกรณ์หรือสมาชิกได้รับความเสียหาย ผู้ฝ่าฝืนต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าเสียหาย และ ถูกดำเนินคดีทั้งทางแพ่งและทางอาญา แล้วแต่กรณีด้วย

ข้อ 11 เมื่อสิ้นสุดระยะเวลาการช่วยเหลือดำเนินกิจการของสหกรณ์แล้ว ให้ผู้ตรวจการสหกรณ์ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งนายทะเบียนสหกรณ์มอบหมาย มอบกิจการที่ได้ดำเนินการไปแล้วให้แก่ คณะกรรมการดำเนินการของสหกรณ์นั้น และรายงานนายทะเบียนสหกรณ์ภายใน 15 วัน

หากการช่วยเหลือดำเนินกิจการของสหกรณ์ประสบผลสำเร็จเกิดประโยชน์แก่สหกรณ์ สหกรณ์อาจ พิจารณาให้ค่าตอบแทนแก่ผู้ตรวจการสหกรณ์หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งนายทะเบียนสหกรณ์มอบหมาย ตามสมควรก็ได้

ข้อ 12 การช่วยเหลือดำเนินกิจการของสหกรณ์ ตามที่สหกรณ์ร้องขอตามข้อ 3 หรือตามที่นาย ทะเบียนสหกรณ์สั่งให้เข้าไปช่วยเหลือตามข้อ 7 เมื่อผู้ตรวจการสหกรณ์ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งนาย ทะเบียนสหกรณ์มอบหมาย ได้ปฏิบัติหรือได้สั่งการให้ดำเนินการไปตามนโยบายและแผนการพัฒนา สหกรณ์ หรือแผนดำเนินการเกี่ยวกับธุรกิจหรือกิจกรรมของสหกรณ์ หรือได้ปฏิบัติเป็นไปตามระเบียบ ข้อบังคับ กฎหมาย คำสั่งและระเบียบของนายทะเบียนสหกรณ์ตลอดจนมติต่าง ๆ ของสหกรณ์แล้ว สหกรณ์ต้องรับรองและยอมรับการกระทำหรือการดำเนินกิจการนั้น

ประกาศ ณ วันที่ 7 เมษายน 2543

(นายอภิชาติ พงษ์ศรีหดุลชัย)

รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

รองนายทะเบียนสหกรณ์ปฏิบัติราชการแทน

นายทะเบียนสหกรณ์

(ระเบียบนี้ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ ในการประชุมครั้งที่ 2/2543 เมื่อวันที่ 16 มีนาคม 2543)